GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 48

W NIEDZIELĘ DNIA 15. CZERWCA 1800

Ze i w odległości od C. K. armii patryotyczni przyiaciele ludzkości znayduią się, którzy o ulżeniu walczących za oyczyznę woiowników pamiętaią, dowodem iest następuiąca śliczna czynność. Żona C. K. sekretarza w dyrekcyi Solney na Podgórzu, JPani Regina Połańska, zachęcona przez odezwę publiczności w gazecie Wiedeńskiey umieszczoną względem dobrowolnego dostarczenia szarpiów, umyśliła kollektę rozmaitych potrzeb woyskowo-szpitalnych uformować, która się iey też za przyłożeniem się do tego kilku koleżanków tak dalece udała, że blisko 20 funtów Wiedeńskich skubanki, 12 nowych chustek do obwiiania ran, 12 płatków, oprocz potrzebnych do tego bandażów, także 3 stare płatki, fleytuchy i bandaże zebrała, i do tuteyszego wysokiego rządu końcem przesłania takowych do armii, odesłała. Do tego się przyłożyły następuiące także osoby: JPani Friedlaender, JP. Eisnerowa, JP. kapitanowa Herdliczka, P. Furtnerowa, JP. Milkowska, P. Marin, P. Ulrańska i Panna Agnes, JPan Intendent Solney dyrekcyi Rietsch zaś dostarczył do wyżey rzeczonych 12 płatków i chustek z nowego płutna.

Z Wiednia d. 7. Czerwca.

C. K. kassyer baron Adrzki z Audritz odstąpił kraiowi na dobrowolną woienną offiarę należącą mu się ze skarbu 605 Z. R. summę; procz tego pewien bezimienny ofiarował także dobrowolney woienney składki 10 złotych, a nakoniec zostaiący na pensyi zmarły pułkownik Werhl Lichtenwerth w swoim testamencie odkazał na potrzeby woienne kraiu po 5% bankową lotteryczną obligacyą na 500 zło. — Patryotyczne te dary J. C. Mość przyiął z okazaniem swego naywyższego ukontentowania.

W dawnieyszey gazecie 16 lutego t. r. pod Nrem. 17 dobroczynne składki, które ze wszystkich J. C. Mci dziedzicznych państw tu zostały przysłane, podane były do wiadomości publiczney, dodaiąc razem, iż użycie i rozdzielenie tych zebranych pieniędzy poźniey przesłane będzie.

Tym czasem summa tych dobroczynnych składek urosła do 298,550 zł. r. 24 kr. rachuiąc wnią razem wzmiankowaną prywatną składkę zebraną przez C. K. konsyliarza i nadwor: aienta barona Müller, tu-

dzież owe 20,000 zł., które J. C. Mość dla 4 Tyrolskich okolic Glurus, Nauders, Mariaburg i Pfunds okrutnie przez nieprzyiaciela w roku zeszłym zniszczonych iako nayszczodrobliwsze wsparcie wydzielić raczył. — Składka ta stosownie do woli i życzenia J. C. M. w następuiący sposob iest rozdzielona:

Nayprzod. Wzmiankowane wyżey, które naywięcey od nieprzyiaciela ucierpiały, 4 Tyrolskie okręgi dostaną szczególniey iako szczodrobliwy dar łaski 29 0 0 Zło. podług Wiedeńskiey lub Tyrolskiey wartości 21,000 Zł., potem owe 27,083 Zł. 18 kr., które dla tych 4 okręgow w kraiu Tyrolskim zebrane i przysłane tu były. — Także z summy 250,467 Zł. 6 kr. — przysłanych ze wszystkich dziedzicznych państw 187,467 Zło. 6 kr. — Ogółem 235 550 Zło. 24 kr.

Powtore. Cały kray Tyrolski, w ogóle na wynadgrodzenie szkod poniesionych w r. 1796 i 1797 od nieprzyiaciela otrzyma 30,000 Zł.

Po trzecie. Na wynadgrodzenie podobnychże szkod poczynionych od nieprzyiaciela w r. 1796 . . 97 i 99 przeznacza się prowincyi Foralberg Zł. 33,000. Co wszystko razem wzięte składa zwyż podaną summę 298,550 Zł. 24. kr.

Jeśli ieszcze iakie składki tego gatunku poźniey nadeydą, te będą w podobnym stosunku pomiędzy 4 rzeczone okręgi i prowincye Tyrolu i Foralberga w ogóle rozdzielone.

Zdarzenia Woienne.

F. Z. M. baron Kray pod d. 31 miesiąca maia i pod 1 czerwca nadesłał dalsze doniesienie, które można uważać za ciąg przesłanych od niego aż do 29 maia raportow:

Armia nieprzyiacielska postępuiąc ku Memmingen, posuwanie się swoie krok za krokiem ze wszelkiemi przynależytemi ostrożnościami odbywała, w czem także były iey na pomocy lasami okryte i poprzecinane okolice, rownie iako też nadzwyczaynie zła pora i wylane wody.

Jenerał maior hrabia Merveldt przeszedł przy Rain 29 maia na prawy brzeg Lechu, gdzie forpoczty swoie wzdłuż tegoż brzegu aż do Aichn rozesłał, a następuiącego dnia w Müchlhausen o 1 godzinę drogi od Augszpurga w okolicy Friedberga rozłożył się, przez co nie tylko ma tę korzyść, że nieprzyiaciela obroty z wszelką dokładnością może uważać, ale też prez patrole może mieć związek z granicznemi huzarami za Landsbergiem, którzy znowu kommunikacyą z F. M. L. Xiążęciem Reuſs maią; z Bawarskich zaś woysk iuż ieden oddział piechoty z iednym regimentem iazdy z Munich ku Schwabhausen nadciągnęły.

Przy odeyściu ostatniego doniesienia barona Kraia nieprzyiaciel stał z bardzo mocnym woysk swoich oddziałem od Biberach aż do lewego brzegu Illery między Iller i Mündel przy Memmingen. — Co dzień zabieraią tu ieńcow nieprzyiacielowi a rotmistrz hrabia Mier 2go regimentu ułanow na d. 1 czerwca przysłał do głowney kwatery 106 ludzi i 20 koni.

Podług nadeszłych z Turynu wiadomości od jenerała iazdy Melas pod d. 26 i 27 maia nieprzyiaciel w dolinie Suza na lewym brzegu Dory posunąwszy się aż do Villa Almes, na d. 25 maia forpoczty swoie na przeciwnym brzegu aż do St. Antonino pomknął i bardzo spokoynie się w tey okolicy zachował; F. M. L. Kaim zaś

który do Avigliano był wysłany, złączył się z forpocztami ku St. Michel la Morlett w Lenzo, a z lewey strony przy Pignerol.

Przed kilką dniami F. M. L. hrabia Hadick ustępuiąc przemagaiący sile nieprzyiaciela dla wzmocnienia się cofnął się ku Romano, gdzie na d. 26 nieprzyiaciel z 10 lub 12 tysiącami napadł na niego w stanowisku przy Chiusella, z czego przyszło do nayzwawszey utarczki, w którey nasza iazda 4 kroć nieprzyiaciela poraziła była. Że zaś F. M. L. hrabia Hadick miał sobie dane zalecenie, nie wdawać się w ostateczną bitwę, cofnął się tedy do stanowiska Orca a nieprzyiaciel został na wzgorkach Casala Monte.

F. M. L. hrabia Hadick wychwala nadzwyczayne męztwo całego korpusu szczególniey zaś bataliony Franciszka Kińskiego i Michała Wallis, tudzież obadwa regimenta dragonow Cesarski i Arcy Xcia Jana.

Gdy ten rapport hrabi Hadicka był przesłany jenerałowi iazdy Melas strata obustronna niemogła iescze bydź dokładnie oznaczona. Że zaś nieprzyiaciel w tym razie został bardzo uszkodzony można ztąd wnosić, że on woysk naszych w marszu ich do Orca ścigać niemógł. Już 300 nieprzyiacielskich iencow, którzy przez natarczywość iazdy naszey ranionemi zostali, przyprowadzono, a więcey ich iescze przesłano do F. M. L. hrabi Hadicka.

Strata w zabitych i ranionych w C. K. woyskach, podług poprzedniczego doniesienia hrab. Hadicka ma do 400 ludzi wynosić; utrata zaś w tym razie j o. maiora hr. Mikołaia Palfy iest bardzo dotkliwą, który raniony będąc w pół od kuli we 3 godziny skończył życie i 27 maia z zwyczaynemi honorami woyskowemi był pogrzebany, a utrata czynnego, przezornego i zasłużonego męża, po którym przez wzgląd na iego rzeźwe lata i wiele obiecuiące przymioty, istotne korzyści obiecywać sobie można było, jenerała Melas, armią i wszystkich powszechnie wielkim napełniła żalem. Którzy się przy tey rozprawie nayszczególniey oznaczyli, tych jenerał Melas z wyrażeniem ich nazwisk wraz z opisem szczegołów tego zdarzenia poźniey nadeszle.

Forpoczty F. M. L. Kaima stoiącego przy Avigliano były od nieprzyiaciela na d. 26 maia wiele razy nagabane, i aż do St. Ambrosio odparte. — Dywizya 7go regimentu huzarów pod maiorem Misa z iednym szwadronem Karaczaia dragonow uderzyła mężnie na nieprzyiaciela i przeszkadzała dalszemu iego posuwaniu się; 2 nieprzyiacielskich kapitanow, 3 officyerow i 120 ludzi wzięła w niewolą, i na swoich dawnieyszych stanowiskach znowu stanęły.

D. 27 donosił F. M. L. Kaim że nieprzyiaciel cofał się ku Suza, za którym on kazał poyśdź swoim forpocztom. W tym także razie męztwo woysk naszych wychwala.

Od korpusu blokuiącego Genuę nic niebyło ważnego do doniesienia.

Przy mocnym zamku gory Albano blizko Nicei porobiono naymocnieysze przygotowania, rownie iako i do zniszczenia mostu na rzece Var batterye i ciężkie dzieła iuż są w pogotowiu, z czego jenerał iazdy Melas dobre sobie skutki obiecuie.

Od F. M. L. Xcia Reuss nadeszła z Reuti pod d. 2 czerwca wiadomość, iż

)2(

w Tyrolu, Foralbergu i Gryzonach nic ważnego nie zapadło.

Z Liwotna d. 17. *Maia.*

Admirał Keith d. 10 t. m. pisał do tuteyszego kommendanta Barona Fenzel, gdzie mu odkrywa swoie zdanie, iż niema innego sposobu dobycia Genui tylko ogłodzenie.

Poczem w Liwornie wywoz wszelkich żywności i zboża, do iakiegokolwiek bądź portu zakazany został, aby nic w żaden sposób do Genui niewchodziło. Zakaz ten poty ma trwać aż Genua zmocowaną zostanie. Do armii nawet żywność woiennemi okrętami dowożą.

Z Tulonu wypłynął konwoy od 50 Francuzkich okrętow, pod obroną iedney brygatyny i iednego okrętu woiennego, które z żywnością, ammunicyą, bronią i pieniędzmi do Genui przeznaczone były. Z tego konwoiu 8 okrętow ładownych żywnością od Angiel: fregaty Phaeton są wzięte i tu przyprowadzone. — Inne z tych przewozowych okrętow do Mahon zaprowadzono, a inne spalili Anglicy zabrawszy z nich co było istotnego. Udało się atoli iedney części konwoiu wypłynionych z Tulonu Francuzkich okrętow z żywnością &c. przedrzeć się do Genui.

Poszło ztąd ieszcze 4 moździerze i 800 bomb do Cesarskiego obozu stoiącego przy Genui.

Jenerał Massena w Genui część przednich akweduktow wykopać i z tego ołowiu kule odlać kazał. — Niedawno miano tam ieszcze zapasu w zbożu na 20 dni na końskim zaś i oślem mięsie bynaymniey im niezbywało.

W Ankonie znayduie się ieszcze 5,400 ludzi woysk Cesarskich. Przybyły tam 3 fregaty Moskiewskie dla zabrania, iak mowią, woysk tam znayduiących się.

W Genui węglarze, ktòrzy są tamecznemi Lazaronami mieli się niespokoynemi okazać. W Neapolu w tamteyszem Muzeum wystawiona iest kolosalna statua teraźnieyszego Krola Neapolitańskiego. — W Liwornie maią bydź niektóre woyska na okręty zabrane i zaprowadzone do Korsyki dla wsparcia tam insurgentow.

Podano tu do wiadomości publiczney iako urzędową pod zaręczeniem lorda Keith i ściągaiącą się do okoliczności przed rozpoczęciem woyny następuiącą depeszę, ktòrą Anglicy przeięli.

Depesza pierwszego konsula Bonaparte do jenerała Masseny; w Paryżu 11 Germinal (11 kwietnia.)

*Przyznam ci się, moykochany jenerale, że nie iestem kontent z twoiey ostatniey depeszy. Na coż się przydadzą owe nieustanne narzekania i wyrzuty? Sądzisz że my to możemy polepszyć? Niespoczywamy my tu na łożu rożami usłanem, a ieżeli nasze woyska cierpią niedostatek, przypisać to trzeba teraźnieyszey nadzwyczayney słabości źrzodeł pomocy. Wydane iuż są rozkazy naysurowsze, aby im istotnie potrzebnych rzeczy dostarczono. Pożyczka od Hollandyi skutku swego nie wzięła, nie mogę ci przeto tylko 600,000 liwrow posłać zamiast 4 milionow obiecanych. Obroć ie całkiem na wypłacenie armii, niezważaiąc bynaymniey na krzyki liwerantow i kommissarzow. — Gdyby zaś ci Jchmość chcieli porucić służbę, tedy zagroż im rozstrzelaniem i dotrzymay słowa. Nie będzie nam nigdy przy armiach na ludziach szukaiących zysku zbywać; cała zaś nasza troskliwość ma bydź obrocona na żołnie-

rzy, którzy cierpią i walczą. Niespuszczay się na posiłki, których żądasz; ieżeli ci trudno wyżywić armią od 30,000 ludzi w Genueńskim; iakżebyś i z czego tedy mogł większą liczbę utrzymać? Nie mogę ci wcale starych woysk posyłać. — Wszystko, co mogę uczynić, składa się z kilku słabych batalionow popisowych w departamencie Var, które tam stoią dla utrzymania w spokoyności niekontentych w południowey Francyi: możesz tedy one w potrzebie ściągnąć do siebie. Z resztą dziwuię się, że ty jenerale dałeś się uwieśdź pogłoskom, które dokładne bydź niemogą. A gdyby nawet i były w rzeczy samey te 133 bataliony w Cesarskiey armii, których się tak bardzo obawiasz, cożby z tego wypadło? Czyż może nieprzyiaciel przy położycyach gor, które są w twoim ręku, połowę nawet swoiey siły użyć? możeżli on inaczey ieżeli nie poiedynczo tylko oddziałami kolomn działać? A tyż to jenerale nie iesteś że to ów waleczny, i szczęśliwy Massena! kimże to kommenderuiesz ieżli nie naylepszą piechotą w świecie! a dzielny żołnierz Francuzki nie zasłużyłże sobie na to aby był przełożony nad wszystkie inne woyska Europy w działaniach i obrotach między gorami! Co większa nieprzyiaciel nawet dla niedostatku mułow nie może dostarczyć żywności w okolice gor tylko dla małey woysk liczby. Nie, kochany jene: przewyższaiąca ilość nieprzyiacielska bynaymniey mnie nieczyni niespokoynym Plany mię tylko mieszaią, ieżli te nieprzyiaciel ułożyć potrafi: boiakożkolwiek twoie iest mocne położenie nie iest iednakże zupełnie wyięte od niebezpieczeństwa. — Patrz oto, coby zdatny iaki jenerał mógł przeciw tobie przedsięwziąść. Codziennie nagabaniami kazałby śrzodek twey armii i prawe skrzydło kłocić, a tymczasem silnie uderzyłby na lewe usiluiac iedno z 3 przeyściow zaiąć, które do Sawony, Finale i Albenga prowadzą. Gdyby mu się to udało, armia twoia byłaby na 2 części przedzielona i wszelki związek twoy z Francyą byłby przecięty. Ale ia sądzę, że tak śmiałe przedsięwzięcie uniknie Nieinieckiey przezorności. — Każ atoli owych 3 przeyściow strzedź troskliwie, a gdyby nieprzyiaciel napadł na ciebie, i ieden z tych ważnych punktow, (co ia iednakże za rzecz niepodobną mam u siebie:) opanował, na tenczas kochany jenerale, wpadniy na niego pioronem, uderz nań od Genui, a Suchet od Nicei, i wygładz z liczby żyiących wszystkich Austryakow, którzyby przez gory przeszli i t. d.

Od Granic Austryackich d. 18. *Maia.*

Dowiaduiemy się z Zemlina, że Pasman Oglu uderzył i pobił przy Orsowa woyska, które basza Belgradu wysłał był przeciw niemu pod rozkazami Seid Effendi. Niektórzy z woyska iego zbiegli na lewy brzeg Dunaiu, Pasman Oglu wysłał za niemi w pogoń 50 ludzi, którzy przymusili poczet Austryacki złożony z ludzi 17 do wydania im trzech zbiegłych. W kilka dni potym woyska Pasman Oglu powtorzyły swoie napady uderzyły na woysko Austryackie, które napadaniu ich chciało się sprzeciwiać i ranili kilku officyerow i żołnierzy. Kommendant Zemlina uczynił natychmiast potrzebne rozrządzenia dla oddalenia nadal podobnych z strony ich nieprzyzwoitości i na dniu 11 maia wyszedł z Zemlina do okolic Orsowy porucznik Naumayer z małym oddziałem woyska. Poźnieysze doniesienia z Zemlina do po-

wyższych szczegułow dodaią ieszcze, że Pasman Oglu żądał od kommendanta Austryackiego w Bannacie aby mu pozwolił skupować tam żywność dla swoiego woyska, offiaruiąc płacić ią gotowemi pieniądzmi lub w naturze oddać iak tylko odbierze statki, których oczekuie. Podług iedney gazety Węgierskiey oświadczył on, że w przypadku odmowienia mu tego będzie przymuszonym przez wszystkie srzodki będące w mocy iego postarać się w Bannacie o żywność, którey koniecznie potrzebuie dla swoiego woyska. — Zdaie się, iż Pasman Oglu dowiedziawszy się z pewnością, że basza Belgradu odebrał z Konstantynopola rozkaz aby bez zwłoki wspolnie z innemi baszami uderzył na niego, umyślił rozpocząć nieprzyiacielskie kroki przeciw baszy Belgradu, maiemaiąc za rzecz konieczną uprzedzić połączenie sił przeciw sobie przez rozproszenie pierwszey straży baszy i opanowanie Orsowy. Wszystko wierzyć każe, że Janczarowie znayduiący się w Turcyi Europeyskiey zupełnie sprzyiaią Pasman Oglu, który tyle potrafił w nich natchnąć nienawisci i pogardy przeciw Kiksalom, których chciano na mieyscu ich na wiele baszostw a nayszczególniey na baszę Serwii wynieść. Nie można podobnież powątpiewać aby Pasman Oglu nie miał kierować buntem wybuchłym w Romelii, na czele którego znayduie się Xżę Tatarski, który przybrawszy sobie imie Gengiskan tworzy sobie pretensye do tronu państwa Ottomańskiego. Wiadomo iest, iż wczasie zdobycia przez Mahometa II. Konstantynopolu, zdobył on był także od Genueńczyko Krym i uwolnił z rąk ich Kana Migli Gueray, którego Genueńczykowie wydarłszy mu państwo w niewoli trzymali, lecz nieprzywrócił go do iego tronu, aż po zawarciu z nim przymierza, którym ostrzegł dla Porty Ottomańskiey prawo mianowania i dawania inwestytury Kanow Krymskich, a dla zapewnienia się o wierności Xząt Tatarskich i tym większego do siebie ich przywiązania nadał potomkom rożnych odnog domu Gengiskana znaczne posiadłości w Romelii. Z pomiędzy tych Xząt domu Gengiskana W. Sułtan wybierał na Kanow Krymu podług porządku pomiędzy niemi ustanowionego. (*) Od czasu ustąpienia Krymu Imperatorowey Rossyyskiey Katarzynie II. przez ostatniego Kana Dewlet Gueray, inni Xiążęta Genginskańscy

(*) Porządek ten przed sto laty przerwany został z następuiącey przyczyny: Selim Gueray Kan Krymski, ktory panował za czasow Ludwika XIV. krola Francuzkiego ocaliwszy armią Turecką maiącą iuż upaść pod połączonemi siłami; Niemcow, Polakow i Rossyyczykow, niechciał przyiąć tronu Ottomańskiego, na ktorym zapał woyska chciał go osadzić, a W. Sułtan dla wynadgrodzenia waleczności i bezinteressowności swego oswobodziciela zapewnił dla iego potomkow tron Krymski, wyłączaiąc od niego innych Xiążąt domu Genginskana. Odnoga ta domu Genginskańskiego, ktora od tego czasu sama wyłącznie tron Krymski posiadała, rożniła się także przez swoie bogactwa od pięciu innych odnog tego domu, ktore iedynie zostawione przy swoich posiadłościach, żyły w mierności, zachowawszy tylko prawo hororowe dostarczania dla Krymu pięciu pierwszych urzędnikow państwa. Te pięć odnog domu Genginskańskiego znane są pod nazwiskami, Chiin. Mansur. Sedjut, Arguyn i Boroun, Xiążęta ci, rownie iak i odnogi panuiącey Gueray maią od lat 300 w Romelii procz znacznych posiadłości prywatnych, ktorych posiadanie bynaymniey od woli Porty niezależy, rożne prawa, a nayznacznieysze prawo wolnego schronienia ktore im często bardzo uzytecznym było, a ktore zawsze iest świątobliwie zachowywanym w kraiu gdzie wola W. Sułtana naywyższym iest prawem. Miasto Seray w bliskości Adryanopola leżące iest zwyczaynym mieszkaniem Xząt Genginskańskich odnogi Selima Gueray; maią oni tam przepyszny pałac ktory rownie wyborna budowa iak położenie miasta zdobią. Ulice miasta są ułożone na wzor rozłożonego wachlarza, i podobnie iak w Kalsruhe składaią poł cyrkuł, w ktorego śrzodku pałac stoi.

mieszkaią w posiadłościach swoich w Romelii i wszyscy podrużuiący zgadzaią się, że ich posiadłości, które aż pod bramy Adryano pola rozciągaią się są daleko lepiey uprawiane, ich miasta i wsie lepiey zabudowane i porządniey utrzymywane niżeli wreszcie prowincyy Europeyskich podległych panowaniu Porty Ottomańskiey. Zdaie się, że to ieden z tych Xiążąt Gregin skańskich podniosł teraz sztandar buntu przeciw W. Sułtanowi. Ostatnie listy z Konstantynopolu mowią, że iest panem Adryanopola Philipopolis i wielkiey części Romelii. Lecz korpus woysk iego, które w okolice Konstantynopola wysłał porażonym zostało od baszy Silistryi, ktoremu Porta zleciła buntownikow do posłuszeństwa przymusić.

Z Auszpurga d. 23. Maia.

Biskup Konstancyenski, koadjutor Moguncki baron Dahlberg przybył tu na dniu 20, i nazaiutrz zaraz miasto nasze opuścił. Xżę Würtemberski znayduie się teraz w Dunkelspiel. Niewolnicy stanu Würtemberscy na dniu 13 w trzech powozach przybyli do Donawerth, a d. 14 w dalszą do Ingolstadt puścili się drogę, straż około nich składały woyska Würtemberskie. W Inspruku ogłoszono dnia 21 urzędowy rapport w tych wyrazach: " Podług urzędowego rapportu przywiezionego od kuryera z głowney kwatery F. Z. M. barona Kray pod dniem 17 z Ulm do J. L. Xcia Reufs pisanego, ktory udzielił go kommifsyi Cesarskiey tu się znayduiącey. Armia Cesarska stoi obozem przy Ulm, gdy tymczasem jenerał Giulay z znacznym korpusem woyska rozłożył się przy Gunzbourg. Podług tychże samych wiadomości nieprzyiaciel swoie głownieysze siły wysłał ku Weifsenhorn i Grumbach, zostawiwszy znaczne korpus na lewem brzegu Dunaiu. Jenerał kommenderuiący armią Cesarską dla przeszkodzenia zamiarom nieprzyiaciela i przymuszenia go do podzielenia sił swoich na obydwoch brzegach Dunaiu, kazał d. 16 na lewem brzegu tey rzeki uderzyć na niego odparł go o mil 3 przez Erbach do Ehingen i znaczną mu liczbę niewolnikow zabrał." — List ieden z Ulm pod dniem 21 donosi że dnia tego F. Z. M. baron Kray przy parolu ogłosić kazał, iż Austryacy na dniu 11 weszli do Nicei i że jenerał Mafsena zamknięty w Genui i zupełnie ogołocony z żywności żądał kapitulacyi.

Dnia 26. Maia.

Piszą od granic Czeskich, iż wszystkie drogi są zapełnione woyskami idącemi na zmocnienie armii Niemieckiey, liczbę batalionow odwodowych maiących rozkaz udania się śpiesznym marszem do 27 tysięcy ludzi podaią. Pozawczoray korpus woyska Cesarskiego idące z okolic Burgau udało się do Kirchheim i Ursperg. Przednie straże woyska Austryackiego które cofnęły się były z okolic Mindelheim, aż do Fischach Mickhausen i Klasztoru Schæenfeld o trzy i cztery mile z tąd, udały się znowu na przod ku Mindel, Francuzi maią iak powiadaią dwie dywizye w Państwie Mindelheim, lecz te niewięcey iak 8 tysięcy ludzi zawieraią. Dnia 23 posunęli się aż do Angelberg i Raming, lecz od dnia tego nieposunęli się daley. Upewniaią nawet że dnia wczorayszego cofnęli się aż za Mindel.

Z Zurich d. 25. Maia.

Od dni osmiu przechodziło przez nasze okolice 15 tysięcy woyska Francuzkie-

go, woyska te dążą nagłym marszem do S. Gotarda, gdzie połączyć się maią z dywizyą armii odwodowey, i przerzynać się przez Lugano w Medyolanskie, gdy tymczasem środek armii odwodowey którego rożne dywizye połączyły się iuż z sobą w dolinie Aosty uda się ku rzece Po. W Foralbergu i Gryzonach nic ważnego nie zaszło aż do tąd, przestano tak z iedney iak i z drugiey strony na wzaiemnym sobie uważaniu w dłuż Renu. Zdaie się iż działania woienne nierozpoczną się przeciw Foralbergowi i Tyrolowi aż w ten czas, gdy lewe skrzydło armii odwodowey przedrze się do Watteliny. Dowiaduiemy się, że pierwszy konsul Bonaparte dnia 20 znaydował się w Aost. Trzy dywizye które przeszły przez gorę S. Gotarda dostały się iuż do Jwrea i przybycia tylko dywizyi która przez Simplon przeszła tudzież dwoch innych które miały przeyść przez gorę Cenis oczekiwały, dla udania się na przod. Jedną z naywiększych przeszkod do wykonania zamiaru założonego sobie przez Bonapartego było przeprowadzenie artyleryi przez Alpy. Lecz użyto tak wielkiey liczby ludzi i bydląt, iż potrafiono przeprowadzić przez gory 50 sztuk armat. Mieszkańcy kraiowi znacznie się do tego przyłożyli; Bonaparte kazał im wypłacić z kassy woyskowey tysiąc fr. za każdą armatę. Jenerał Szwaycarski Vander Wuth wezwany został od Bonapartego do udania się do głowney kwatery armii odwodowey dla udzielenia wiadomości iakie mieć może o położeniu tamteyszych okolic. Bonaparte żądał od rządu Helweckiego korpusu woyska od 1200 ludzi dla przeprowadzenia konwoiow &c. woysko to iest na żołdzie Francuzkim i każdy żołnierz 10 soldow codzień odbiera.

Z Xięstwa Wirtemberskiego d. 20. Maia.

Gdy się teatr woyny od Stuttgardu oddalił, udał się tedy nasz Xżę znowu do swoiey rezydencyi.

Jenerał Moreau ogłosił w swoiey armii, iż Bonaparte sam w swoiey osobie prowadzi odwodową armią do Włoch, która iuż pewnie gory przeszła.

Ponieważ rząd Francuzki chroni się teraz wszystkiego, cokolwiekby się bezśrednie iednemu wielkiemu północnemu mocarstwu mogło niepodobać dla tego twierdzą tu, iż tey to okoliczności przypisać trzeba, że Francuzi siły swoiey w Wirtemberskie ku Stuttgardowi nie obrocili.

Z Lauzany d. 21. Maia.

Gdy iedna część Francuzkiey odwodowey armii przez dolinę Aosta w Piemontskie weszła, wydana została proklamacya, w którey pierwszy konsul Bonaparte oświadcza, że on krola Sardyńskiego znowu na tronie chce osadzić. Podobna proklamacya wydana była względem W. Xcia Toskańskiego.

Gdy Bonaparte ieszcze był w Lauzanie i rewią odprawiał z dywizyami Loison i Chamberlac w mocney mowie mianey do nich dał poznać, że on mogłby był sławić się na czele Reńskiey lub Włoskiey armii, ale obrał sobie raczey dowodzić tą armią (odwodową), która ma wiele trudności do przełamania, chcąc z nią razem niebespieczeństwa i sławę dzielić.

Redakcya Gazety Krakowskiey donosi Publiczności, iż prenumerata półroczna tey Gazety od 1 Lipca roku bieżącego zaczyna się. Nadzwyczayne w tych czasach zdrożenie papieru wyciągałoby w prawdzie podniesienia także Gazety, iednak Redakcya choć z uszczerbkiem swoim nie chce odmieniać raz ustanowioney ceny, pragnąc iedynie iak naydogodniey służyć Publiczności.

DODATEK
DO №rn. 48.
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 15 Czerwca 1800.

Z Paryża d. 27. Maia.

Odwodowa nasza armia iuż swoie działania rozpoczęła. Jenerał Berthier z częścią oney z Walizyyskiego kraiu w Piemontskie wkroczył, a woyska nasze zaięły Aosta, Chatillon a podług niektórych wiadomości nawet forteczkę Bard. Kolumny odwodowey armii były w marszu do Turynu i Medyolanu, i oczekuiemy teraz doniesień o ważnych bitwach z woyskami jenerał Melas.

Jenerał Berthier przy wniyściu do Piemontskiego oświadczył w swoiey odezwie, że on nie chce tego kraiu podbiiać, tylko wrocić mu kształt rządu, iaki mu traktakt w Campo Formio zawarował. Odezwa ta, mówią tuteysze pisma, zrobiła iuż skutek, gdyż 1,500 Piemontczykow, ktoremi rożne stanowiska osadzone były, do Francuzow przeszły.

Dzisieyszy Monitor mowi, że jenerał Tureau, który przez Suzę przeszedł, posunął się daley iuż o 5 godzin od Turynu.

Od naszey Reńskiey armii nie przyszły żadne urzędowe wiadomości. Jenerał Lecourbe podług niektórych znowu zachorował a jenerał Vandamme kommenderuie na mieyscu iego.

Rząd nasz nic urzędowego nieogłosił względem tego żeby Austryacy iuż mieli Niceę opuścić i udadź się do Coni iak Redaktor podług listow odebranych z Antibes twierdzi.

Z Grenoblu pod d. 20 maia donoszą: Przybyły tu kuryer donosi, że część odwodowey armii d. 18 w Domo d'Ossola, a przeto dosyć iuż blisko Medyolanu była. Lacombe St. Michel prowadzi 80 armat i możdzierzy razem do bombardowania Turynu. Prefekt departamentu Var postawił się na czele obywatelskiego powstania a iego przykład wszystkich mieszkańcow tego departamentu ożywił. Za tym iego przykładem poszedł prefekt departamentu Rodanu Kar: Delacroix śpiesząc swoim sąsiadom na odsiecz. W Aix i iego okolicach zgromadzono 5.000 gwardyi narodowey. Marsylia wystawiła 1,500 ludzi. Za mieysce zgromadzenia się zbroynych obywateli iest Cannes. Z gwardyi narodowey i innych osob wystawiono wewnątrz graniczną armią, gdyby nieprzyiaciel, czego się niespodzi wamy, miał wtargnąć do Francyi. Prefekt departamentu Var Fauchet, sam dowodzący tym powstaniem, służył w pierwszey Wandeyskiey woynie i nosi chlubne blizny.

W południowey Francyi pokazuie się teraz żywo duch patryotyczny, gdy Austryacy postąpili nad granicę. — Trzydzie-

ści tysięcy ludzi ma się wkrotce w Cannes zgromadzić.

Poiutrze ma bydź obchod uroczysty tu w kościele zwycięztwa na cześć Sokratesa. Sieyes chcąc dobra Crosne za inne zamienić, żądał domu w Paryżu, należącego do Choiseul Gouffier niegdyś ambassadora przy Porcie, który emigrował. Gdy zaś małżonka i dzieci Choiseul Gouffier sprzeciwili się temu, okazuiąc, iż to ich iest własnością, odstąpił zaraz Sieyes od swego żądania.

Pozostali obadwa konsulowie będą także w nieprzytomności Bonapartego osoby z emigrantow listy wymazywać.

Do Havre z Newyork Amerykańska fregata Portsmuth o 22 armatach przypłynęła. Desfaix z Tulonu do Paryża przybył.

Oboz, który przy Mastricht pod Jenerałem Bonnard zakłada się, składać się ma po większey części z popisowych. Wielu jakobinow oddaliło się z Paryża.

Wyszło nowe dzieło Pani Stael pod tytułem: *De la litterature considerée dans les rapports avec les institutions sociales*, które ona podała narodowemu institutowi.

Na wysokości Ferroll miało się 16 liniowych Angielskich okrętow pokazać.

Z Hamburga d. 4. *Czerwca.*

Przez nadzwyczaynego posłańca przyszła tu wiadomość, że Cesarsko Rossyyski jeneralissimus, Xżę Italickoy, hrab. Suwarow Rymnickoy d. 18 maia w Petersburgu życie zakończył.

Angielski kapitan Sir Home Popham powracał z Rewla do Anglii.

Z Berna d. 21. *Maia.*

Onegday kommenderuiący tu jenerał Moncey ogłosił, że 20,000 piechoty a 5000 iazdy przez Szwaycaryą, przez gorę S. Gotarda dla wzmocnienia we Włoszech odwodowey Francuzkiey armii przechodzić będzie. D. 19 chciał Bonaparte, z którym Ob. Hiller z Lauzanny odiechał, sam miał przeyśdź przez gorę S. Bernarda. Przez tę i przez inne gory przeprowadzaią Francuzi armaty ciągnione od 50 lub 60 ludzi za pomocą drzew widłowatych. — Pewien officyer z Martyniki, który podziękował za służbę zrobił ten wynalazek.

Wszyscy, którzy Bonapartego znali we Włoszech, zgadzaią się, że iego sposob życia i postępowania iest nieodmienny tak iak i dawniey; zdrowie atoli iego zdaie się bydź nadwątlone przez morskie podroże, woyny Egipskie i Syryyskie. Bardzo on blado wygląda i łatwo się zmorduie. Po musztrze d. 12 w Lauzanie odprawioney musiał on blizko pół godziny położywszy się na trawniku wypoczywać. Znaiomych swoich przyymował on uprzeymie; obcych zaś dosyć posępno i mowił pospolicie mało. Bywszym dyrektorom nawet Helweckim, Sekretanowi i Laharpowi niedozwolił audyencyi u siebie. Pierwszy nocleg miał Bonaparte w St. Moriz, pięknem miasteczku położonem między Rodanem i dwoma wysokiemi górami; drugi nocleg w Martinach niezbyt odległym od gory S. Bernarda.

Z Bazylei d. 23. *Maia.*

Armia Moreau i Berthiera przez wysłane oddziały od pierwszego są tak z sobą połączone iak gdyby one iedną armią składały. Dywizye jen: Laroche i Leclerc od Moreau do Berthiera poszły.

Lecourbe z 2 dywizyami iest iuż w marszu przeciw jen: Hiller i Jellachich w Gryzonach &c. Jenerał Jardon przeszedł

przez Ren z 2000 ludzi pod Reinech.

Twierdzą że Moreau postąpi z swoią armią ku ieziorowi Bodeńskiemu, aby przeto bydź nayblizey, ile bydź może, armii wkraczaiącey do Włoch, i pomagać iey podług potrzeby.

Przez gorę S. Bernarda miało iuż przeyśdź 20 do 30 tysięcy woysk Francuzkich. — Dywizya Loison idzie przez górę Cenis, a jenerał Tureau przez gorę Genevre ku Suzie.

DONIESIENIA.

Gdy J.P. Borucki włożonego na siebie Obowiązku od JJ. WW. obywateli daie dowody swoiey przysługi od lat kilku, przeto i na te S. Jana kontrakty r. b. czyni wiadomo publiczności, że ma rożne podane dobra przeznaczone w przedaż w procencie wypuszczenia, w aredy, tak wschodniey i zachodniey Galicyi rownież ma i Pretendentow aby zaś dokładniey i naydogodniey wypełniał chęci obywatelskie uprasza iżby wcześniey przed S. Janem tak maiący dobra kapitały iako życzący ich sobie kupić do niego się zgłosili do krakowa na Franciszkańskiey ulicy mieszkaiącego pod Nr. 217 na drugim piętrze. Jle w tym od naywyższey kommissyi zadworney J. C. K. M. pod d. 20 marca 1798 Nr. 3972 upoważnionym został. Na Pocztę J. C. K. M. gdy oddawane będą wszelkie wyciągnienie, intrat, lub inwentarze dobr i listy maią bydź franco płacone gdyż wyżey wyrażony opłacać nie może. A zatym z poczty odniesione zostaną.

Podaie się do wiadomości, iż tu w Krakowie na przedmieściu w bardzo dobrym i przyiemnym położeniu dworek w którym się znayduią porządne pokoie, gospodarskie budynki, staynie, szopa, piwnice, i studnia, wraz z obszernym ogrodem i polem iest każdego czasu do z przedania. Ktoby sobie takowego dworku nabyć życzył, ma się zgłosić na Szpitalney ulicy w kamienicy pod Nrem 571 na drugim piętrze, gdzie się będzie mogł zupełnie dowiedzieć o szczegołach przedarzy.

Paweł Wozniak ze wsi Krzyżanowic, w Kieleckim cyrkule, w roku 1794 poszedł do woyska Polskiego, pozostała żona iego Katarzyna w teyże wsi w Krzyżanowicach nie maiąc żadney o nim dotąd wiadomości, uprasza na miłość bliźniego, aby ieżeli kto ma taką o nim wiadomość lub o iego śmierci, raczył do Kantoru Gazety Krakowskiey w Krakowie pod Nrem 507 donieść.

Na dniu 1 sierpnia 1800 roku będzie w Intt prefekturze Lipnickiey propinacya wina, miodu, piwa, gorzałki i rosolisu od 1go listopada 1800 roku zacząwszy na trzy posobie następuiące lata, to iest aż do ostatniego października 1803 naywięcey daiącemu, zaarędowaną.

Za prœtium fisci czyli pierwszą wywołania cenę, przeszła ostatnia arędowna summa, wzięta będzie, która wynosi rocznie 852 zł. ryn. 28 xr. każdy życzący sobie tey arędy ma 10 ta część od teyże summy za vadium, to iest 85 zł. ryn. 16 xr. złożyć; ktore po skonczoney licytacyi temu, ktory przy arędzie nieutrzyma się powrocone zostaną.

Ochotę arędowania maiący, maią się zatym na wyznaczonym dniu z rana o godzinie 10tey w Lipnicu przy Bilsku w Ekonomiczney kancellaryi znaydować.

Z C. K. Niepołomskiey dyrekcyi, dnia 4 Czerwca 1800.

Karol Prokiesz adiunk.

Z Cesarsko Krolewskiey Zadworney Kommissyi Galicyi Zachodniey.

Zawakowała katedra drugiey klassy w Gimnasium Sandomirskim po zmarłym tamtemszym prof. ... Janiszewskim na dniu 23 kwietnia r. b. przynosząca roczney pensyi flr. 437 kr. 30. Uwiadomia się przeto niniejszym każdy życzący otrzymać

takową katedrę, posiadaiący potrzebne do tego wiadomości, ażeby się na dniu 15 lipca r. b. na examen w Akademii Krakowskiey stawił. W Krakowie d. 30 Maia 1800.

Jan Pinkas, C. K. gubernialny sekr:

Przebywaiący za granicą kraiow J. C. K. Mci JX. archidyakon kollegiaty Janowskiey, Kaczkowski, ninieyszem stosownie do wysokiego zachodnio Galicyyskiego Gubernialnego rozporządzenia, na swoie tuteyszo kraiowe beneficium w Janowie z tym dokładem, nazad przywołuie się, że gdyby on w sześciu niedzielach od dnia niniey-szey cytacyi w Janowie nie stawił się i na obrane sobie w obcym kraiu mięszkanie przynależytego nie złożył usprawiedliwienia; Archidyakon za wakuiący, on zaś za usuniętego od tego beneficium uznany zostałby.

Z Ces. Kro. Urzędu Cyrkułowego. W Białey dnia 28 Maia 1800.

de Mohrenbach, starosta cyrk:

C. K. Sądy Szlacheckie Lubelskie Galicyi Zachodniey, oznaymuią tym Edyktem JPP. Juliannie z Janiszewskich Nowickiey, Woyciechowi, Wincentemu braciom i Antoninie Nowickiey siostrze, że JPan Xawery R ferowski, u sądow tych na nich i na JP. Jana Janiszewskiego, tudzież na Stefana Żukiewicza w sprawie o zapłacenie summy 7096 zł. Pol. żałobę podał i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymaga doprasżał się.

Gdy zaś Sądy te nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, im patrona tuteyszego Ur. Moraczewskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z którym procefs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się, i ukonczony zostanie oni przeto edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się, ażeby w czasie przyzwoitym to iest: w przeciągu 90 dni sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wy-wymienili i podług przepisow tych środkow prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw samiby sobie przypisać byli winni.

Dan w Lublinie d. 30 Kwietnia. 1800.

Ig. Pietruski.
Purtscher.
Gruszecki.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachodniey.

Ig. Sahaneck.

Na dniu 1. Września r. b. będzie w Myślenicach w C. K. cyrkularney kancellaryi zrana o 9 godzinie z strony kameralney prefektury Makowskiey przez publiczną aukcyą z warunkiem dalszego wysokiego potwierdzenia 6000 garcy szynkowney wodki, albo w całości od jednego liweranta albo też po 1000 garcy od więcey liwerantow iako okoliczności nayprzyzwoitszy pokażą, od tego kupowane który się za nayniższą cenę liwerować podeymie.

Liwerowanie zaś nie na ieden raz ale w poiedynczych częściach stawać się ma, które prefektura licytantom pod czas licytacyi oznaymi.

Pierwsze wywołanie bydź maiąca cena iest 44½ Xr. za garniec.

Każdy do tego liwerowania chęć maiący ma za każde 1000 garcy 60 zł. Ryn. a za wszystkie 6000 garcy 360 zł. Ryn. iako Vadium przy licytacyi złożyć, i oprocz tego probę tey do liwerowania umyślney wodki ze sobą przynieść, ten zaś ale, ktory przez naytańsze podanie kontrakt otrzyma ma wczasie 4 tygodni od dnia Licytacyi przyzwoitą kaucyą donieść.

Z Ces. K. Kameralney Prefektury Makowskiey. W Makowie dnia 5 Maia 1800.

Ernestus Ascholt, præf.